

2017-11-01

TJÄNSTESKRIVELSE
KFKS 2017/

Kommunstyrelsen

Hemställan från Käppalaförbundet om utökad låneram och anslutning av Vaxholm och Österåker

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta fatta följande beslut.

1. Nacka kommun tillstyrker en höjning av Käppalaförbundets låneram med 400 miljoner kronor, från 1,4 miljarder kronor till 1,8 miljarder kronor, och de följändringar av förbundsordningen som det medför.
2. Nacka kommun avvaktar med att ta ställning till en anslutning av Österåkers och Vaxholms kommuner till Käppalaförbundet till dess diskussioner mellan befintliga medlemmar har förts.

Sammanfattning

Käppalaförbundet har hemställt till medlemskommunerna om att utöka den befintliga låneramen från 1,4 miljarder kronor till 2,2 miljarder kronor i syfte att möta förbundets kommande investeringsbehov. Huvuddelen av de föreslagna investeringarna påverkas av de miljövillkor, som nu prövas av Miljöprövningsdelegationen. Stadsledningskontoret föreslår därför, gemensamt med några av de andra medlemskommunerna, att i ett första steg ta ställning till att öka låneramen för finansiering av pågående investeringar. Efter att miljödomen har meddelats, kan medlemskommunerna ta ställning till övriga investeringar.

Käppalaförbundet föreslår också att Vaxholm och Österåker ska ansluta sig till förbundet. Det förväntas medföra systemmässiga, miljömässiga och ekonomiska värden. Medlemskommunerna behöver dock tid att diskutera de föreslagna villkoren för anslutningen. Stadsledningskontoret föreslår därför att Nacka avvaktar med att ta ställning tills dessa diskussioner har förts.

Ärendet

Käppalaförbundet har den 2 maj 2017 hemställt två frågor till medlemskommunerna. Den ena frågan avser en begäran om att utöka den befintliga låneramen för Käppalaförbundet från 1,4 miljarder kronor till 2,2 miljarder kronor för att möta förbundets kommande investeringsbehov. Den andra frågan avser anslutning av Vaxholm och Österåker till Käppalaförbundet, vilket också skulle kräva en ytterligare utökning av låneramen med 400 miljoner kronor. Båda dessa frågor kräver förändringar av förbundsordningen och godkännande från samtliga medlemskommuner.

Käppalaförbundets investeringsplan

Käppalaförbundets investeringsplan omfattar olika typer av investeringar till ett sammanlagt investeringsbelopp av 1,756 miljarder kronor för perioden 2016 – 2026. Det handlar om såsom kapacitetshöjande investeringar, investeringar på grund av skärpta miljökrav, affärsrelaterade investeringar, effektivitetshöjande investeringar samt reinvesteringar.

Ett antal av de redovisade investeringarna har redan påbörjats såsom byggnation av en tredje rötkammare och högflödesrening samt genomförande av diverse mindre investeringar. De pågående investeringarna har en sammanlagd investeringsvolym på 566 miljoner kronor, där merparten kommer att vara färdigställda under 2018.

Därutöver innehåller investeringsplanen föreslagna investeringar om en sammanlagd investeringsvolym om 1,19 miljarder kronor för tidsperioden 2018 – 2026. Av denna investeringsvolym är 300 miljoner kronor hänförliga till utbyggnaden av den så kallade Vallentunatunneln. Förslaget är att bygga ut tunneln från Karby till Vallentuna för att ersätta Käppalas överlastade huvudledning genom Täby. En sådan tunnel kan också fungera som ett utjämningsmagasin för dessa områden och också användas för en eventuell anslutning av Österåker och Vaxholm. Huvuddelen av de föreslagna framtida investeringarna påverkas av Käppalas miljövillkor, som för närvarande prövas av Miljöprövningsdelegationen.

Anslutning av Vaxholm och Österåker

Käppalaförbundet har utrett möjligheterna att ansluta Vaxholm och Österåker till förbundet. En förstudie har genomförts, som har resulterat i en översiktlig lösning och därefter har en systemhandling arbetats fram med ekonomiska kalkyler och en föreslagen teknisk lösning. Utifrån denna lösning har ett avtalskoncept tagits fram, som reglerar projektets genomförande och ekonomiska fördelning.

Den föreslagna tekniska lösningen innebär att ett alternativ med sjöledning från Vaxholms respektive Österåkers reningsverk byggs till Svinninge, där ledningarna mynnar ut i en tunnel, som ansluts till Käppalaförbundets tunnelsystem i Karby vid Täby Kyrkby. Den totala investeringen uppskattas till 1,1 miljarder kronor, varav sjöledningarna och tunneln fram till Vallentunatunneln uppskattas till 800 miljoner kronor och Vallentunatunneln till 300 miljoner kronor. I förslaget till ekonomisk uppgörelse föreslås att investeringsutgiften

om 800 miljoner fördelas med 400 miljoner kronor (50 %) vardera mellan Käppalaförbundet och Vaxholm och Österåker via Roslagsvatten AB. Därutöver ansvarar Käppala ensamt för investeringen i Vallentunatunneln om 300 miljoner kronor. Investeringsrisken för hela projektet, 1,1 miljarder kronor, fördelas lika mellan parterna.

Länsstyrelsen har tidigare lämnat tillstånd för Vaxholms och Österåkers anslutning till Käppalaverket. När det gäller denna anslutning har en ansökan inlämnats till mark- och miljödomstolen om tillstånd för byggande av sjöförlagda ledningar till Svinninge och den 15 km långa tunneln till Karby. Anslutningen beräknas av Käppala kunna vara genomförd till 2023.

I hemställan till medlemskommunerna har Käppala föreslagit att låneramen ska utökas med ytterligare 400 miljoner kronor till totalt 2,6 miljarder kronor för att finansiera anslutningen av Vaxholm och Österåker.

Stadsledningskontorets bedömning

Utifrån Käppalaförbundets investeringsplan kan stadsledningskontoret konstatera att förbundets framtida investeringar till betydande del är beroende av det miljötillstånd, som för närvarande prövas av Miljöprövningsdelegationen. Stadsledningskontoret föreslår därför att Nacka kommun i ett första steg tar ställning till frågan om utökning av låneramen för att möta behovet av finansiering av de pågående investeringarna. I ett andra steg, efter att Miljöprövningsdelegationen har meddelat miljödom och nya miljövillkor för verksamheten vid Käppalaverket, kan medlemskommunerna ta ställning till övriga investeringar i investeringsplanen. Det är först då som en säker bedömning kan göras av vilket investeringsbehov som faktiskt föreligger. Detta förslag är gemensamt med tjänstemannaförslagen i några av de andra medlemskommunerna.

De pågående investeringarna, som uppgår till totalt 556 miljoner kronor, bedöms vara både rimliga och välmotiverade. Enligt Käppalaförbundet ställer finansieringen av de pågående investeringarna krav på en höjning av låneramen med 400 miljoner kronor. Denna höjning skulle tillsammans med bolagets kassaflöde innebära att finansieringen av de pågående investeringarna är säkrad till och med 2020. Då har Käppalaförbundet även hunnit utvärdera genomförda investeringar mot det erhållna miljötillståndet och har underlag för att göra en ny bedömning av behovet av låneutrymme. Mot denna bakgrund föreslår stadsledningskontoret att staden tillstyrker en höjning av låneramen med 400 miljoner kronor, från 1,4 miljarder kronor till 1,8 miljarder kronor, och därtill de följdändringar av förbundsordningen, som följer av den förändrade låneramen.

Beträffande frågan om anslutning av nya medlemskommuner till Käppalaförbundet är stadsledningskontoret i grunden positivt till en anslutning av Vaxholm och Österåker. Det skulle medföra både systemmässiga, miljömässiga och ekonomiska värden, som kommer båda parter till del. Det är dock viktigt att Käppalaförbundets befintliga medlemmar ges tid

att diskutera och ta ställning till de villkor för anslutningen som Käppalaförbundet har föreslagit. Stadsledningskontoret föreslår därför att Nacka avvaktar med att ta ställning till anslutningen av Vaxholm och Österåker till Käppalaförbundet till dess ägardiskussioner har förts. Även detta förslag är gemensamt med tjänstemannaförslagen i de övriga medlemskommunerna.

Ekonomiska konsekvenser

Käppalaförbundet står inför stora investeringar inom den närmaste tioårsperioden. Investeringarna medför att förbundets upplåningsbehov behöver öka till närmare 2,2 miljarder kronor under den närmaste tioårsperioden. Som en följd av ökade investeringar kommer Käppalaförbundets kapitalkostnader att öka. Eftersom Käppalaförbundets kostnader överförs till VA-abonenterna påverkas VA-taxan kommande år. Låneramens ökning kan eventuellt leda till en sämre rating på den finansiella marknaden, vilket ger högre räntekostnader.

Käppalaförbundet har beräknat att under den senaste tioårsperioden utgör kostnaden från Käppalaförbundet mindre än 15% av VA-taxan. Under förutsättning att Käppalaförbundets andel av VA-taxan är oförändrad medför utgiftsökningarna en medelökning på 38 kronor per år per abonnent.

Nacka kommuns andel är 5,1% i förbundet. Det betyder bland annat att om förbundet inte kan betala sina skulder är Nacka kommun ansvarig att betala maximalt 5,1% av förbundets skulder.

Konsekvenser för barn

Förslaget har inte några i detta skede påtagliga konsekvenser för barn.

Bilagor

Underlag för informell förankrings-/samrådsprocess avseende Käppalaförbundets begäran om utökad låneram och anslutning av Vaxholm och Österåker till förbundet

Lena Dahlstedt
Stadsdirektör
Stadsledningskontoret

Eva Olin
Ekonomidirektör

